

**Slovenya Ülke Raporu
(Otomotiv Sektörü Açısından)**

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ar-Ge Şubesi

Ekim, 2018

Ekonomik Yapı

Slovenya, yüksek gelir grubundaki gelişmiş ülkelerden biridir. Aynı zamanda 28 bin dolar seviyesindeki kişi başına milli gelir ile AB'nin yeni üyeleri arasında başta gelmektedir.

İstikrarlı bir ekonomiye sahip olan ülkenin en önemli özelliği iyi yetişmiş ve verimli bir iş gücü yapısına sahip olmasıdır.

2016 itibarıyla iş ortamını iyileştiren düzenlemeler ve dış talepteki büyümeye bağlı olarak ekonominin hızlanması beklenmektedir. 2016-18 yılları arasında beklenen büyüme oranı % 2,2'dir. Diğer taraftan ülkenin ekonomisinin Euro Bölgesindeki gelişmelerden etkilenmesi riski artırmaktadır.

Ücret seviyesini verimlilik artışlarıyla eş düzeyde tutmaya dayalı bir makroekonomik yaklaşım sergileyen Slovenya'da bu durum ülke ekonomisinin gelişimindeki anahtar faktörlerden biridir. Bu suretle Sloven firmalar orta ve yüksek düzeyde teknoloji gerektiren sanayi dallarına yönelmişlerdir. Kriz döneminde otomotiv firmalarının ülkede üretimi durdurması imalat sanayinin GSYİH içindeki payının azalmasındaki sebeplerden biridir.

Ülkede tarım sektörünün verimliliğinin yüksek olmasına rağmen modernleştirme çalışmaları devam etmektedir.

Slovenya güçlü ve çeşitlendirilmiş bir imalat sanayisine sahip, başlıca önemli sektörleri; otomotiv, elektrik elektronik sanayi, ilaç-kimya sanayi, metal işleme sanayi, kağıt ve kağıt ürünleridir.

Özelleştirme konusunda bugüne kadar oldukça yavaş davranılmış olsa da ekonomik krizin etkisiyle hızlanma isteği doğduğu belirtilmektedir. Hükümet, enerji, tren yolları ve bazı finansal hizmetleri içeren stratejik bazı sektörlerin dışında kalan, bütün devlet işletmelerini satmaya hazırlanmaktadır

Dış Ticaret

(Milyar Dolar)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İhracat	27,1	28,6	30,5	26,6	32,9	38,4
İthalat	28,4	29,4	30,0	25,9	30,5	35,9
Hacim	55,5	58,0	60,5	52,5	63,4	74,4
Denge	-1,3	-0,8	0,5	0,7	2,4	2,4

Kaynak: Trademap

Slovenya'nın İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (1000 ABD Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
	TOPLAM	31.948.955	32.880.680	38.416.343
8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	3.146.179	3.528.779	4.978.074
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	2.441.007	2.479.380	2.802.625
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	956.021	1.066.142	1.183.766
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	800.193	724.686	974.624
2716	Elektrik enerjisi	565.032	532.512	735.497
8512	Motorlu taşıtlar, bisiklet, motosikletlerde için aydınlatma veya işaret cihazları, cam siliciler vb tertibat	504.091	491.410	628.850
9401	Otmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	577.256	584.284	616.813
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	473.889	552.292	547.343
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	355.755	373.518	418.431
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	364.337	353.047	382.993
4810	Bir veya iki yüzü kaolin (çin kili) veya diğer inorganik maddeler ile sıvanmış kağıt ve kartonlar	351.715	349.120	382.121
7219	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya fazla olanlar)	344.141	286.229	339.788
8503	Sadece veya esas itibariyle 85.01 veya 85.02 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılmaya elverişli aksam ve parçalar	291.601	289.482	333.709
4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	381.048	332.447	329.399
8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	232.313	253.885	325.463
8431	Özellikle 84.25 ila 84.30 pozisyonlarındaki makina ve cihazlar ile birlikte kullanılmaya elverişli aksam ve parçalar	245.638	271.130	323.401
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	279.174	285.630	322.950
8501	Elektrik motorları ve jeneratörler [elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç]	271.343	302.202	320.187
7601	İşlenmemiş alüminyum	259.547	256.258	312.373
8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	283.187	275.607	296.754
3926	Plastikten diğer eşya	201.912	223.018	283.056
9406	Prefabrik yapılar	199.729	278.476	266.423
7604	Alüminyumdan çubuklar ve profiller	219.948	214.346	259.628

5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	207.434	197.658	222.514
4403	Yuvarlak ağaçlar	162.725	201.780	217.464
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişliği 600 mm veya daha fazla olanlar (kaplanmış olanlar)	183.015	170.129	214.409
8716	Römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları	161.301	187.419	213.489
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	171.344	194.444	210.489
7326	Demir veya çelikten diğer eşya:	183.194	173.306	210.388
7228	Diğer alaşımlı çelikten çubuk ve profiller; alaşımlı veya alaşımsız çelikten sondaj işlerinde kullanılan içi boş çubuklar	184.413	171.972	208.906
7616	Aluminyumdan diğer eşya	170.163	173.448	206.409
2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	338.224	271.786	203.306
8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve benzeri cihazlar	180.575	175.226	202.499
8509	Ev işlerinde kullanılmaya mahsus kendinden elektrik motorlu elektro-mekanik cihazlar (elektrik süpürgeleri hariç)	178.580	184.602	202.313

Kaynak: Trademap

Slovenya'nın İthal Ettiği Başlıca Ürünler (1000 ABD Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
	TOPLAM İTHALAT	29.834.880	30.489.859	35.986.094
8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	2.175.830	2.567.820	3.568.214
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1.980.867	1.555.167	2.044.416
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	800.868	857.867	1.108.268
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	897.996	947.322	1.065.339
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	722.815	834.731	862.609
2716	Elektrik enerjisi	341.588	326.867	560.710
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	385.807	400.914	456.574

8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	446.504	393.828	408.700
7601	İşlenmemiş alüminyum	333.749	301.605	372.243
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	423.066	312.332	367.489
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişliği 600 mm veya daha fazla olanlar (kaplanmış olanlar)	279.858	274.786	352.227
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	261.994	266.525	325.257
8701	Traktörler	219.225	228.303	286.188
2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	377.222	315.563	277.713
8512	Motorlu taşıtlar, bisiklet, motosikletlerde için aydınlatma veya işaret cihazları, cam siliciler vb tertibat	205.353	205.193	261.848
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	241.349	223.825	254.471
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	234.925	192.351	248.729
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	192.061	185.355	232.266
8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	210.962	222.865	226.854
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	180.303	187.079	216.590
3926	Plastikten diğer eşya	156.472	168.884	215.005
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	153.425	199.207	214.442
7606	Alüminyum saclar, levhalar, şeritler (kalınlığı 0,2 mm. yi geçenler)	177.797	173.981	213.860
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	188.614	184.641	208.342
8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	155.523	167.265	205.667

Kaynak: Trademap

Türkiye ile Ticaret

Türkiye-Slovenya İkili Ticaret Verileri (Milyon ABD Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2006	417,7	201,8	619,5	215,9
2007	486,8	232,3	719,1	254,4
2008	648,7	243,6	892,3	405,1
2009	594,9	249,6	844,5	345,4
2010	356,5	291,3	647,8	65,2
2011	617,5	348,9	966,4	268,5
2012	548,3	311,9	860,2	236,4
2013	666,2	304,3	970,4	361,9
2014	742,8	301,9	1.044,7	440,9
2015	810,4	343,8	1.154,2	466,6
2016	927,5	296,1	1.223,5	631,4
2017	1.158,3	381,5	1.539,8	776,8

Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin Slovenya'ya İhracatında Başlıca Ürünler, (1000 ABD Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
	TOPLAM İHRACAT	810.465	927.487	1.158.279
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	325.673	400.579	383.498
8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	240.933	235.031	347.275
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	7.093	5.883	51.558
8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	19.333	51.790	40.608
8512	Motorlu taşıtlar, bisiklet, motosikletlerde için aydınlatma veya işaret cihazları, cam siliciler vb tertibat	10.509	14.114	33.656
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	21.004	28.746	28.812
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	18.190	122	24.419
7219	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya fazla olanlar)	8.230	9.349	15.902

8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	6.309	4.662	14.323
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	9.198	11.411	12.239
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	879	978	11.699
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	6.739	10.964	10.408
7007	Emniyet camları	4.469	5.148	7.709
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	4.662	5.325	5.672
5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı $\geq$ %85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	2.728	3.933	5.536
8450	Ev veya çamaşırhane tipi yıkama makinaları (yıkama ve kurutma tertibatı bir arada olanlar dahil)	4.222	5.837	5.334
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	4.558	5.131	5.204
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	5.775	7.079	5.059

Kaynak: Trademap

Türkiye'nin Slovenya'dan İthalatında Başlıca Ürünler, (1000 ABD Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
	TOPLAM İTHALAT	343.784	296.054	381.447
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	12.058	18.470	26.491
4802	Sıvanmamış kağıt ve karton ve her boyutta perfore edilmemiş delikli kart ve delikli şerit kağıt	15.271	17.066	19.572
4810	Bir veya iki yüzü kaolin (çin kili) veya diğer inorganik maddeler ile sıvanmış kağıt ve kartonlar	12.336	13.152	17.915
3206	Diğer boyayıcı maddeler , lüminofor olarak kullanılan inorganik ürünler	14.928	13.376	16.694
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	9.944	13.221	16.546
8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	6.717	7.844	14.551
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb)	6.184	6.692	11.826
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	10.780	12.563	11.399
7219	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya fazla olanlar)	10.016	6.232	10.704
8455	Metalleri haddeleme makinaları ve bunların silindirleri	4.033	6.975	9.661
8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar, elektrikli olmayan şofbenler veya depolu su ısıtıcıları	5.644	5.580	9.070
9032	Otomatik kontrol ve ayar alet ve cihazları	6.630	7.604	8.987
8903	Yatlar ve diğer eğlence ve spor tekneleri; kürekli kayıklar ve kanolar	0	28	8.657

8302	Adi metallerden donanım, tertibat vb. eşya (mobilya, kapı, pencere, bavul, askılık vb için)	5.917	5.071	7.966
8305	Adi metallerden bürolarda, döşemecilikte ve ambalaj işlerinde kullanılan malzeme (dosya için mekanizmalar vb.)	5.516	5.733	7.316
8501	Elektrik motorları ve jeneratörler [elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç]	13.203	11.818	6.370
8417	Sanayi veya laboratuvarlara mahsus elektrikli olmayan fırınlar ve ocaklar (çöp yakma fırınları dahil)	1.338	561	6.295
3305	Saç müstahzarları	4.131	6.076	6.017
6806	Cüruf yünü, kaya yünü vb mineral yünler; genleştirilmiş vermikulit, genleştirilmiş kil, ısı,ses tecrit ediciler	4.648	3.955	5.537
8511	Motorlarda kullanılılan elektrikli ateşleme veya hareket ettirme tertibat ve cihazları (ateşleme-dinamo manyetoları, vb)	4.132	4.009	5.031

Kaynak: Trademap

Otomotiv Endüstrisi

Slovenya 2 milyonluk nüfusu ile çok küçük bir ülke olmasına rağmen otomotiv endüstrisinde önemli bir ülke konumunda yer almaktadır. IHS Global Insight verilerine göre ülkede her 1000 kişiye düşen hafif motorlu araç (light vehicle) sayısı 586'dır ve ülkedeki motorlu araç parkı 1,25 milyon adettir. Ülkede Novo Mesto şehrinde Renault'un üretimi bulunmaktadır. 2009 ve 2010 yıllarında Renault'un üretimi 200.000 adetlerin üzerine çıkmıştır. Ancak daha sonraki yıllarda üretim 100.000 adetlere kadar gerilemiştir. Bugün Novo Mesto'daki fabrikada Renault Twingo ve Smart ForTwo modelleri üretilmektedir. Üretim adetlerinin önümüzdeki yıllarda yeniden 200.000 adetlere ulaşması beklenmektedir. Nitekim 2017 yılında ülkedeki motorlu araçlar üretimi %42 artmış ve 190.000 adet olarak gerçekleşmiştir.

Slovenya motorlu araçlar pazarı oldukça küçüktür ancak son yıllarda sürekli olarak büyümektedir. İç pazar 2017 yılı itibariyle 90.000 adetlere yaklaşmıştır ve 2018 yılında 100.000 adede ulaşması beklenmektedir.

Slovenya Otomotiv Sektörü (Adet)

	2013	2014	2015	2016	2017	2017 Değ. %
Üretim	93.734	118.591	129.428	133.702	189.852	42
Pazar	59.575	62.011	69.586	76.2013	86.142	13

Kaynak: OICA

Slovenya'nın 3-4 milyar USD aralığında otomotiv ithalatı bulunmaktadır. Ülkenin otomotiv ithalatında öne çıkan ülkeler sırasıyla Almanya, Fransa, İtalya, Çek Cumhuriyeti, Türkiye, İspanya ve Kore Cumhuriyeti'dir.

2017 yılında ülkenin binek otomobiller ithalatı 2 milyar USD, yan sanayi ithalatı 1 milyar USD, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar ithalatı 400 milyon USD, traktör ithalatı 260 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye-Slovenya Otomotiv İhracatı (Milyon USD)

2013	2014	2015	2016	2017	2018*
509	557	620	732	906	851

Kaynak: TİM

*Ocak-Eylül

Slovenya küçük bir pazar olmasına rağmen otomotiv ihracatçılarımız açısından giderek önem kazanmaktadır. Slovenya'ya yönelik ihracatımız 2017 yılında 906 milyon USD'ye kadar yükselmiştir. Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar 384 milyon USD, Binek otomobiller 347 milyon USD, otobüs-minibüs-midibüs 41 milyon USD, otomotiv yan sanayi 135 milyon USD ile Slovenya'ya yönelik ihracatımızda öne çıkmaktadır. 2017 yılında Slovenya otomotiv sektöründe en fazla ihracat yapılan 9. Ülke konumunda yer almıştır.

MAL GRUBU	2016	2017	DEĞ.%
EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	401.010.634	383.551.195	-4,35%
BİNEK OTOMOBİLLER	235.641.699	347.222.541	47,35%
OTOMOTİV YAN SANAYİ	40.112.292	134.864.652	236,22%
OTOBÜS-MİNİBÜS-MİDİBÜS	51.965.882	40.607.824	-21,86%

2018 yılı Ocak-Eylül döneminde ise Slovenya'ya yönelik otomotiv ihracatımız %35 artmış ve 851 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde Slovenya en fazla ihracat yaptığımız 7. Ülke konumuna yükselmiştir. Slovenya'ya yönelik otomotiv ihracatının yılsonunda 1 milyar USD'nin üzerine çıkması beklenmektedir. Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar 365 milyon USD, Binek otomobiller 344 milyon USD, otobüs-minibüs-midibüs 18 milyon USD, otomotiv yan sanayi 122 milyon USD ile bu dönemde Slovenya'ya yönelik ihracatımızda öne çıkmaktadır.

YASAL UYARI Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.

Üretim¹

Passenger cars					
	2013	2014	2015	2016	2017
Renault	93,734	106,498	87,924	83,885	138,954
Smart	0	12,093	41,504	49,675	50,215

Pazar²

Total sales						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018 (F)
Car	52,158	54,159	60,969	65,544	73,495	78,039
LCV	6,261	6,367	6,680	8,277	9,799	9,546
HCV	1,156	1,485	1,937	2,444	2,433	2,542
Total	59,575	62,011	69,586	76,265	85,727	90,127

Binek Otomobiller

Leading brands by market share						
	2013	2014	2016	2016	2017	Market share (%)
Volkswagen	8,572	8,308	7,556	8,475	9,428	15.5
Renault	9,747	8,207	8,504	7,876	8,639	14.2
Skoda	3,096	3,134	3,495	4,747	5,564	9.1
Opel	5,180	3,868	3,466	3,750	4,400	7.2
Ford	3,725	3,071	2,619	2,584	3,676	6.0
Peugeot	4,432	4,149	3,723	3,284	3,169	5.2
Nissan	1,683	1,496	1,523	1,958	2,992	4.9
Dacia	956	1,043	1,377	2,880	2,769	4.5
Citroën	4,196	3,396	2,813	2,830	2,519	4.1
Hyundai	3,086	2,347	2,104	1,791	2,355	3.9

Hafif Ticari Araçlar

Leading brands by market share						
Brand	2013	2014	2015	2016	2017	Market share (%)
Renault	1,357	1,341	1,122	1,180	1,608	24.1
Volkswagen	899	997	1,030	1,122	1,232	18.4
Ford	183	232	362	491	742	11.1
Citroën	676	640	674	715	730	10.9
Peugeot	1,622	1,666	1,773	1,445	672	10.1
Fiat	402	440	666	471	582	8.7
Opel	291	234	267	386	300	4.5
Dacia	22	13	0	108	249	3.7
Mercedes-Benz	148	152	168	194	223	3.3
Iveco	97	109	95	146	176	2.6

¹ Tüm veriler IHS Markit websitesinden alınmıştır.

² Tüm veriler IHS Markit websitesinden alınmıştır.

